

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Вступ до спеціальності»

Ступінь освіти	Бакалавр
Освітня програма	Технології захисту навколишнього середовища
Тривалість викладання	2024 року вступу
Заняття:	1; 2 чверті
Лекції:	осінній семестр
Семінарські:	2 години
Мова викладання	1 година
	українська

Кафедра, що викладає: Екології та технологій захисту навколишнього середовища

Викладач:

Павличенко Артем Володимирович

професор, д-р. техн. наук, професор кафедри екології та технологій захисту навколишнього середовища

Персональна сторінка

<http://ecology.nmu.org.ua/ua/Personal/Pavlichenko.php> ;

E-mail: pavlichenko.a.v@nmu.one

1. Анотація до курсу

Дисципліна «Вступ до спеціальності» є першою важливою складовою освітньої програми для студентів-бакалаврів, які обрали спеціальність 183 Технології захисту навколишнього середовища. Курс спрямований на формування первинних знань з основ охорони навколишнього середовища, екологічної безпеки та збалансованого природокористування, уявлень про свою професію та майбутню діяльність, надає цілісне уявлення про постійний розвиток та удосконалення екологічної та природоохоронної діяльності та знайомить з важливими концепціями та методами, які будуть вивчатися протягом усього періоду навчання.

2. Мета курсу

Мета дисципліни – формування уявлення про професію та майбутню діяльність, ознайомлення зі спеціальністю, навчальним планом і значенням дисциплін для професійних компетенцій, розуміння ролі екологічної та природоохоронної діяльності у сталому розвитку, набуття початкових знань з екологічного управління та орієнтація у можливостях працевлаштування.

3. Результати навчання

- розуміти права, обов'язки та відповідальність фахівців природоохоронної галузі;
- аналізувати і виявляти глобальні та регіональні екологічні проблеми;
- знати екологічні наслідки функціонування об'єктів різних галузей економіки;
- визначати шляхи вирішення конкретних природоохоронних задач у різних сферах;
- аналізувати навчальний план та обирати вибіркові дисципліни для складання індивідуального плану навчання;
- працювати з професійною нормативною, навчальною та науковою літературою для формування знань відповідно до компетентностних вимог до фахівця у сфері охорони навколишнього середовища, екологічної безпеки та збалансованого природокористування;
- орієнтуватися у видах економічної діяльності держави, де потрібні фахівці у сфері охорони навколишнього середовища, екологічної безпеки та збалансованого природокористування.

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ
1. Вступ. Принципи формування національної політики розвитку України на засадах сталого розвитку, екологічної, економічної та соціальної збалансованості
2. Загальна характеристика екологічних проблем функціонування підприємств. Забруднення атмосферного повітря, транскордонні переноси забруднювачів,

динаміка викидів парникових газів. Стан поверхневих, підземних і питних вод; транскордонне забруднення та радіаційний стан поверхневих вод. Стан земель і ґрунтів та особливості їх використання, розповсюдження деградаційних процесів, заходи з охорони земель і відновлення гумусного стану ґрунтів. Стан, охорона та використання ґрунтів, надр і мінерально-сировинних ресурсів
3. Етапи розвитку екологічної та природоохоронної освіти. Основні положення Концепції екологічної освіти в Україні. Роль екологічних знань. Основні екологічні вчення. Основні етапи розвитку вищої екологічної освіти. Визначення поняття «Сталий розвиток» та «Освіта для сталого розвитку». Головна роль екологічної освіти в процесі впровадження освіти для сталого розвитку. Основні положення Концепції екологічної освіти України: принцип неперервності екологічної освіти, мета та завдання екологічної освіти. Зміст і структура формальної і неформальної екологічної освіти
4. Закон України «Про вищу освіту»: структура вищої освіти, зміст вищої освіти, стандарти вищої освіти. Поняття освітніх рівнів та освітньо-професійних програм вищої освіти. Багаторівнева система підготовки фахівців у галузі екології
5. Характеристика освітньо-професійної програми «Технології захисту навколишнього середовища», структура за циклами навчання. Особливості підготовки здобувачів освіти за ОПП у НТУ «Дніпровська політехніка» та інших закладах вищої освіти. Кадрове, методичне та матеріально-технічне забезпечення їх підготовки в університеті. Навчальні плани й індивідуальні навчальні плани студентів. Вибіркові дисципліни. Бази практики та практична підготовка бакалаврів з екології. Академічна доброчесність
6. Особливості підготовки фахівців природоохоронного профілю. Нормативна, навчальна та наукова література для формування знань відповідно до компетентностних вимог до фахівця у сфері охорони навколишнього середовища, екологічної безпеки та збалансованого природокористування. Працевлаштування фахівців з технології захисту навколишнього середовища. Посадові інструкції фахівця. Підвищення кваліфікації спеціалістів природоохоронних служб
СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ
1. Екологічна освіта в Україні. Система державного екологічного управління.
2. Міжнародні екологічні організації та програми
3. Виявлення екологічних проблем в Україні та світі.
4. Виявлення екологічних проблем мого міста.
5. Вирішення екологічних проблем рідного міста.
6. Визначення компетенцій, які відносяться до спеціальності

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Використовуються інструментальна база кафедри екології та технологій захисту навколишнього середовища, а також комп'ютерне та мультимедійне обладнання. Дистанційна платформа Moodle, MS Office Teams.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90...100	відмінно
74...89	добре
60...73	задовільно
0...59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше як 60 балів.

Максимальне оцінювання:

Теоретична частина	Практична частина (семінари)		Разом
	При своєчасному складанні	При несвоєчасному складанні	
60	40	35	100

Семінарські роботи приймаються за контрольними запитаннями до кожної з роботи. Оцінювання семінарських робіт здійснюється шляхом розрахунку середнього арифметичного балу за зарахованими семінарськими заняттями.

Теоретична частина оцінюється за результатами опитування, що містить 5 відкритих запитань.

6.3. Критерії оцінювання теоретичної частини

Відкриті запитання оцінюються шляхом співставлення з еталонними відповідями. За кожне питання здобувач отримує **12 балів (разом 60 балів)**.

6.4. Критерії оцінювання семінарських занять

За кожну роботу (семінари) здобувач вищої освіти може отримати наступну кількість балів:

40 балів: виявлено підвищений рівень засвоєння обсягу знань і набуття вмінь; якісно, ретельно, самостійно та в повному обсязі виконано завдання. Матеріал викладено в логічній послідовності, без мовних помилок, а власні висновки студента відповідають темі практичного завдання.

30 балів: показано оволодіння достатнім обсягом знань і вмінь під час виконання завдання; продемонстровано самостійність в отриманні розрахунково-аналітичних даних, але з незначними неточностями; точність і чіткість мови, а власні висновки студента відповідають темі практичного завдання.

20 балів: недостатньо показано оволодіння обсягом знань і вмінь під час виконання завдання; продемонстровано не самостійність в отриманні розрахунково-аналітичних даних, зміст роботи викладений не завжди у логічній послідовності, в роботі зафіксовані не значні помилки, а власні висновки студента не завжди відповідають темі практичного завдання.

10 балів: виявлено змістові й лексичні помилки, зміст роботи викладено не чітко й нелогічно, але продемонстровані знання й уміння в межах навчальної програми.

0 балів: наведено неправильну відповідь, до якої не надано жодних пояснень.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка" <http://surl.li/alvis>.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

7.6. Участь в анкетуванні

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувача вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності».

8 Рекомендовані джерела інформації

1. Стандарт вищої освіти підготовки бакалавра з спеціальності 183 «Технології захисту навколишнього». СВО-2018. – К.: МОН України, 2018. – 17 с.

2. Самойленко Н. М. Організація та управління в природоохоронній діяльності : навч. посіб. / Н. М. Самойленко, Д. В. Райко, В. І. Аверченко. – Харків : НТУ «ХПІ», Видавництво «Лідер», 2018. – 174 с.

3. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 1 «Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності» [Електронний ресурс]: наказ Міністерства праці та соціальної політики України № 336 від 29.12.2004 – Режим доступу: <http://www.uazakon.com/big/text15/pg1.htm>

4. ДСТУ ISO 14001:2015 (ISO 14001:2015, IDT). Системи екологічного управління. Вимоги та настанови щодо застосування. Видання офіційне. – Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016.

5. Вступ до фаху: навчальний посібник / [Ситник Н. С., Дубик В.Я., Круглякова В.В.] ; за заг. ред. Н. С. Ситник.-Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. - 256 с.

6. Вступ до фаху: навчальний посібник для студентів спеціальності 208 «Агроінженерія» / Н. І. Хомик, Г. Б. Цьонь, Т. А. Довбуш, І. Й. Блозва, А. Д. Довбуш. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2022. 348 с.

7. Вступ до фаху: Підручник для студентів напрямку «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» / Клименко М.О., Петрук В.Г., Мудрак О.В. та ін. – Київ : Видавництво «Гельветика», 2024. – 428 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws> Офіційний сайт Верховної Ради України
2. <http://www.mon.gov.ua> Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України
3. <https://menr.gov.ua/> Офіційний сайт Міністерства захисту довкілля та ПР України
4. <http://sop.org.ua> Служба охорони природи – Інформаційний центр
5. <http://env.teset.sumdu.edu.ua> Науковий центр прикладних екологічних досліджень
6. <http://ir.nmu.org.ua/> Репозиторій НТУ «Дніпровська політехніка»